

החברותא

החברותא בטאון פנימי לחברים גליין מס 68

בס"ד ערש"ק פר תצוה ז אדר תשנ"ה

פנינים יקרים

מחה אמחה את זכר עמלק (שמות י"ז י"ד) כפל הלשון מרמז, כי לפי האתערותא דלתתא שתעשה למחות את העמלק שבך, כן תזכה לסיעתא דשמיא שאני אמחה את זכר עמלק (תורת אבות)

וילבש שק (אסתר ד, א) גימטריה "תשמח" שגם הצער והמרירות צריכים להיות בשמחה, כמאמרם ז"ל (ברכות נד ע"ב) חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה ולקבילנהו בשמחה, על דרך הכתוב: קומי רוני בלילה (איכה ב') רינה פירושה קינה ויללה, וגם שירה וזמרה. לשלב שניהם יחד לב נשבר עם שמחה כידוע. (אמרי חיים ויוניץ פורים)

וכל הנשים יתנו יקר לבעליהן אפי' אלו שנכשלו בתאות נשים גם הם יחזרו בתשובה ויתנו יקר לבעליהן - זה הקב"ה (תורת אבות)

וילבש שק ואפר (אסתר ד, א) צריך האדם להשפיל את עצמו ובוזה יכניע את הס"מ. ובמדת ענוה נצח מרדכי את המן "וילבש שק ואפר". שק מביא לב נשבר (עיין בשל"ה ר"ה) ואפר על דרך הכתוב ואנכי עפר ואפר. (אמרי חיים ויוניץ פר' משפטים)

ויצא בתוך העיר ויזעק זעקה גדולה (אסתר ד א) ויזעק זעקה גדולה הוא תפלה. ותפלה צריכה להיות בצבור לכלול את עצמו עם כל הצבור וצריכים לקבל על עצמו מצות ואהבת לרעך כמוך וכנס את כל היהודים לחברם באהבה ותקן להם משלוח מנות ומתנות לאביונים שדבר זה מביא שלום ואהבה כדכתיב והיה מעשה הצדקה שלום (ישעי' לב)... (אמרי חיים ויוניץ פר' פקודי)

עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו - להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו (אבות פ"ה) כתוב בספר האמונה והבטחון המיוחס להרמב"ן: אל תחשוב כי מעלתו של אברהם אבינו היתה גדולה כ"כ לפני המקום מצד שקיים כל התורה - אבל חיבתו האמיתית לפני המקום לפי שעמד בעשרה נסיונות. מוסיף רבי משה יחיאל מאו"ז רוב: לא נאמרו הדברים האלה רק בכדי לספר לנו גדולתו של אברהם כי אם ללמד אף אותנו שהאדם נבחן רק לפי הנסיונות שעומד בהם ולא לפי רבוי מעש"ט שהספיק לסגל. (מעניות הנצח)

שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד (קד"ש) אנו מאמינים בה' לא מפני חקירתנו ומפני שהשגנו זאת בראיה שכלית אלא אמונה פשוטה מבלי חקירה רק מפני שכך אמר לנו: "שמע ישראל", דעו כי ה' אלקינו" צוה לנו להאמין כי הוא אחד. וזה סוד אמונתנו. (הגש"ז אירבך זצ"ל - התהלה והתפארת)

וירא את העגל ואת המחולות ויחר אף משה (שמות כו) - כשראה משה שבנ"י היו שמחים בקלקול שעשו ובוזה התקצף, וזה מה שאמר משה לאהרן: מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדולה, מפני שקבעת להם חג ליום המחרת שמחו בקלקול במחולות וזה הוא רע מן הפשע והמרד שעשו בעגל. ועל זה בקש רחמים יותר באמרו אתם חטאתם חטאה גדולה. וכן בתפלתו אמר אנא חטא העם הזה חטאה גדולה וכו'. (ע"פ הספורנו)

אם אדם מתפלל עבור עצמו מבקרים פנקסיו למעלה אם ראוי הוא שתתמלא בקשתו ואם רוצה שאכן יתקבלו תפלותיו יתפלל עבור צער השכינה. משום שאדם שרוי בצער גם השכינה שרויה בצער וכשהוא מתפלל על צער השכינה אין על מה לקטרג וממילא גם תפלתו מתקבלת. (אמרי יוסף)

על מהות ראש השנה

עולם" כיום בריאת העולם לפני החטא, ולכן הרבה עקרות נפקדו עמה.

"ותפתח את ספר הזכרונות ומאליו יקרא" (פיוט ונתנה תוקף) - כשפותח את מוחו שהוא ספר הזכרונות דהיינו שחי עם מחשבות לבו, ואז הרי הוא חי בכאב, כי "יצר לב האדם רע מנעוריו", ואז הדביקות נקראת מאליו.

ברכות סא: - "בשעה שהוציאו את ר' עקיבא להריגה זמן ק"ש היה והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים, אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן!! אמר להם כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי מתי יבוא לידי ואקיימנו. היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד". - והכוונה היא כשר' עקיבא אמר בפיו "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד", לא היה בחינה של דיבור כי הדיבור הוא פעולה, ולפי ערך מדריגת דביקותו של רבי עקיבא - הדיבור הוא חסרון, אלא שתלמידיו השיגו דביקותו ברגע זה עם בורא עולם בבחי' "יצאה נשמתו באחד", ולא שרבי עקיבא אמר את זה.

"היום הרת עולם, היום יעמיד במשפט כל יצורי עולמים" - ראש השנה הוא בבחינת "הרת-עולם", כיום בריאת העולם לפני החטא, כי לפני חטא עץ הדעת לא היה רחמים, שהרי הקב"ה ברא את העולם במדת הדין, וזה גם התכלית, שנשוב כלפני חטא עץ הדעת, ויהיה תפילתנו בביטול כזה בחי' "חוצפא כלפי שמיא" ואז לא צריך להגיע לרחמים כמו לפני חטא עץ הדעת שלא היה רחמים, "בראשית ברא אלקים" במדת הדין - וזה פ' "היום הרת עולם", שר"ה הוא בחי' הרת עולם, לפני החטא שלא היה צריך להגיע לרחמים, רק "היום יעמיד במשפט" בחי' דין, "חוצפא כלפי שמיא", וזה פ' כי חק לישראל הוא משפט לאלקי יעקב, שנגיע לבחי' משפט בחי' "אלוקי יעקב".

"וה' פקד את שרה כאשר אמר", (בראשית כ"א א') ובמד"ר (נ"ג, י"ב) "בשעה שנפקדה שרה אמנו הרבה עקרות נפקדו עמה", כי פקידת שרה אמנו ע"ה היה ע"י שהגיעה לשלימות "שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות" (ורא כ"א יב' ברש"י), ולא היה עליה שום קטרוג שהגיעה לבחי' "היום הרת

כרום זלות לבני אדם (תהלים יב), פירשו בגמ': דברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהם, כי כל התפלות עושין פעולה בעולמות העליונים, ולפעמים בקצה הארץ. וזה הפירוש כרום זלות לבני אדם. אלו דברים העומדים ברומו של עולם שנעשים מזה דברים נוראים ברומו של עולמות, ובני אדם סוברים שלא נתקבלה תפלתם לכן מזלזלין בהם.
(דגל מחנה אפרים)

ליל יום הכיפורים תשל"ד

נהפך לסניגור, לא שמכפרים לו על חטאיו, רק עצם המציאות הזאת (שחי בבחינת "גלמי ראו עיניך") זה עצמה הכפרת עוונות, וזה הפי' שחי בבחי' "מכל חטאתיכם לפני ה'" שהצדיקי אמת חיו בבחי' "כגמול עלי אמו כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי", כמו שמציאות התינוק זה עצמו מציאות האם, שאין אשה נקראת אמא רק ע"י בנה אחרת איננה אמא וא"כ הבן עצמו זה האם, כך הצדיק אמת הוא בעצמו מציאות ה', וא"כ הם עצמם מציאות ה' כמו הבן ואמו, וזהו יום הכיפורים, כמו שהצדיק אמת עצמו הוא מציאות ה' - כמו שהבן הוא מציאות האם - כך עצם היום עצמו זה הכפרת עוונות, שיוה"כ נהיה ע"י עבודת הצדיק אמת שהם חיים כך כל הזמן וע"י עבודתם נהיה יום אחד בחי' יום הכיפורים לכל ישראל, מעבודת הצדיקי אמת.

והתכלית הוא שתהיה בחי' זו בכל העולם, כמו שבמתן תורה היה התגלות אלוקי לעיני כל חי כך שיהיה בחי' יוה"כ לעיני כל חי. וזה ע"י עבודת הצדיק אמת, שכשהצדיק אמת מודה על הפגם המתעורר אצל שרשי נפשו, התעוררות לשוב בתשובה, וכששב בתשובה ורואה את הפגם של השרשים השייכים לו אז נתגלה אצלו ביתר בהירות הבחי' "וחטאתי נגדי תמיד" וכך מושך את כל שרשי נפשו, וזה העבודה הכי קשה של הצדיק אמת וכשתהיה בחינה זו בכל העולם זה הגאולה ונזכה לזה בב"א.

מה מובנו של יום הכיפורים? אדם הראשון כשנברא היה בבחי' גולם וזמש"כ (תהילים קל"ט) "גלמי ראו עיניך", וחיותו היה כי הביא ה' באפו נשמת חיים, והוא היה כללות הבריאה, וכל אחד ואחד צריך להגיע לחיות בבחי' גולם. וכדי להגיע לזה, לחיות בבחינת "גלמי ראו עיניך" כאדם הראשון, צריך להגיע לצמצום של "כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו", ז"א מה הכפרה של יוה"כ? מה הטהרה? שמגיע ל"מכל חטאתיכם לפני ה'", שחי בבחי' "וחטאתי נגדי תמיד" שמודה על כל חטאיו.

שעבודת האדם היא, כאשר נזכר מפגמים שעבר עליו בימי חייו שמאד קשה לו להודות ע"ז שהוא פגם, וכשנזכר מפגם שפגם זה ממש יסורי מסריקות ברזל להודות ע"ז, וכשנלחם ומתקש ומודה על פגם זה, אז חי בבחי' "וחטאתי נגדי תמיד" פי', שמוצא את עצמו שאין שלום בעצמי מפני חטאתי, עצם מהותו הוא חטא, שכל נסיון שבא לו בכל תאוה ובפרט אם כבר הורגל לחטוא בזה, אינו יכול לצאת מזה, רק הסבות, הפחד או הבושה מבני"א מונעים ממנו לחטוא, וכשמגיע לבחי' זו "וחטאתי נגדי תמיד" אז חי בבחי' "גלמי ראו עיניך", והבחינה הזאת ההודאה על הפגם נהיה לו כפרה על חטאיו, עצם המציאות שמודה על האמת זה הכפרה.

שבכל פגם שפוגם נעשה לו קטיגור ומסך המבדיל בינו לבין קוב"ה, וכשחי בבחי' זו, זה עצמו שחי כך נהיה לו למליץ יושר, והקטיגור

באחד מלילי ש"ק שאלתי אותו על דברי רש"י (וירא י"ט כ"ב) "כי לא אוכל לעשות - זה עונשן של מלאכים על שאמרו "כי משחיתים אנחנו" ותלו הדבר בעצמן לפיכך לא זזו משם עד שהוזקקו לומר שאין הדבר ברשותן עכ"ל. משמע מכאן שהם חטאו ואפילו נענשו. והדבר פלא האם שייך לגבי מלאכים שכולם רוחניו. ענין של חטא, האם יש להם יצר הרע ובחירה? ענה ואמר לי שמן השמים גרמו להם דיבורים אלה כדי להסיר קטרוגים בזמן מן הזמנים מישראל. באם יתחילו לדבר סרה על העם, תענה להם הסנגוריא: הנה כאשר שני המלאכים ירדו ליום יומיים לעולם התחתון המלוכלך הזה כבר הושפעו במקצת ודברו בקצת גאווה באמרם אנו המשחיתים! ומה לכם כבר לקטרג על ישראל הנמצאים יום ולילה עשרות שנים רצופות בחומר עכור ועולם שפל כזה ומה יעשה הבן שלא יחטא ומה הם כי תלינו עליהם? הנה כי כן יש בזה להשתיק קטגוריא.

בתחילת מלחמת המפרץ עלינו על ציונו של רבי עקיבא וגמרו את התהילים בשעה 11 בלילה, ואח"כ התייצב ע"י הציון כשעה ורבע ושפתותיו לוחשות תפילה וכולו נרעד ונפחד וידיו ורגליו דא לדא נקשן, כשמאחוריו ששון ושמחה בכלי זמר. בגמר המלחמה לפני פורים אמר שעוד צריכים רחמים מרובים ויש להמשיך להתפלל. אמנם השי"ת התנהג אתנו כרחם אב על בנים ולא נתן ל"טילים" של עיראק להשיג מטרתם המרושעת אבל הוא רוצה מאתנו עבודה. אמר כי הניסים שהיו לפנינו היו כנס חנוכה וכנס פורים כי הישוב בארץ ישראל היה ממש בסכנת השמדה ר"ל.

לאחר שבוע נסענו שוב לציון רבי עקיבא בטבריא, אמרו תהלים כשעה ואח"כ שרו ורקדו כשעה וחזרו לבית בשעה חמש לפנות בוקר. בצאתו מהציון אמרו לו כי בשמחה פועלים ישועות, ענה ואמר ודאי כך הוא, אבל העיקר לצמצם את המחשבה לקוב"ה, כי "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום", כי האדם מלא מחשבות זרות ועליו לעבוד בלי הרף לבטל מחשבות ולצמצם מחשבותיו רק כלפי השי"ת ע"י ביטול גמור ממש תודו ובהו שלא נשאר לו מעצמיותו גרגיר אבק אחד, כך שיוכל לומר זה א-לי ואנוהו, ואז מגיע לאורו של משיח. אבל זאת היא עבודה קשה אלא שאין ברירה אם ברצוננו להיגאל.

יהשמה במעונו

מו"ר הרא"ש שליט"א להכנס הנין לעול המצוות

הר"ר שמואל קלירס להכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר שמואל כץ לנשואי הבת

הר"ר שמואל צבי פרל להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר בנימין רוזנטל להולדת הנכד

הדפוס
משרת החברותא
שני 3
טל: 5829088
ת"ד 5080
ירושלים 91050

אפשר לקבל את גליון "החברותא" במקומות כדלהלן: ביהכניס "אמונת ישראל" רח' חפץ חיים 34, בבית הרב רח' יוסף הנשיא 5, רמות: בביהכניס ברח' רובין 18, רמת-שלמה: משפ' שוקרון, האדמו"ר מליבוויטש 48, בית צפפה: אצל הר"ר אברהם הררי, בניברק: משפ' שכטר דח' האדמו"ר מגור 22.